

К.е.н. Ярошенко А.С.

Державний вищий навчальний заклад

«Українська академія банківської справи

Національного банку України», Україна, м. Суми

Основні вимоги побудови звіту про власний капітал

Діяльність господарюючого суб'єкта спрямована на отримання прибутку та оптимізацію. Для досягнення цього підприємству потрібно співпрацювати із представниками зовнішнього середовища, забезпечувати налагоджування ділових стосунків з покупцями та постачальниками, співпрацювати з контролюючими органами та мати підтримку інвесторів.

Відповідно до цього підприємства формують фінансову звітність, що показує інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів за звітний період та оприлюднюють її. Оприлюднення фінансової звітності забезпечує достовірне, об'єктивне висвітлення економічної інформації.

В глобалізаційних умовах світової економіки важливим та необхідним є відповідність національних положень міжнародним положенням складання фінансової звітності.

Побудова звіту про власний капітал зумовлює дотримання жорстких вимог щодо його наповнення і подання. Як за національними стандартами так і за міжнародними такими вимогами є дотримання принципів бухгалтерського обліку та якісних характеристик.

Якісні характеристики покликані забезпечити високий рівень об'єктивності інформації фінансової звітності про стан і результати діяльності.

Першою якісною характеристикою є достовірність. Її суть полягає в тому, що інформація, яка наводиться у звітності не повинна містити помилок і перекручувань, які можуть вплинути на рішення користувачів.

Зрозумілість є другою якісною характеристикою, яка полягає в тому, що користувачі звітності мають достатній рівень знань з питань обліку та розуміють відповідно до яких правил сформована звітність. Для того, щоб фінансова звітність була зрозумілою користувачам, вона повинна містити такі дані про підприємство: дату звітності та звітний період; валюту звітності та одиницю її виміру; відповідні показники (статті) за звітний та попередній період; облікову політику підприємства та її зміни; аналітичну інформацію щодо статей фінансових звітів; припинення (ліквідацію) окремих видів діяльності; обмеження щодо володіння активами; участь у спільних підприємствах; виявлені помилки та пов'язані з ними коригування; переоцінку статей фінансових звітів; а також іншу інформацію, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами).

Третя якісна характеристика – доречність полягає в тому, що інформація яка наводиться у фінансовій звітності має бути доречною, що дасть змогу належним чином прийняти рішення, здійснити оцінку минулих, теперішніх і майбутніх подій та спрогнозувати результати діяльності і виправити помилки у господарській діяльності.

Якісна характеристика – надійність сприяє тому, щоб у фінансовій звітності містилась інформація без помилок і виправлень.

Дані які відображаються у звітності повинні відповідати принципам бухгалтерського обліку. До таких принципів згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» належить:

- принцип автономності підприємства, за яким кожне підприємство розглядається як юридична особа, що відокремлена від власників. Тому особисте майно і зобов'язання власників не повинні відображатися у фінансовій звітності підприємства;

- принцип безперервності діяльності, що передбачає оцінку активів і зобов'язань підприємства, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме далі;

- принцип періодичності, що припускає розподіл діяльності підприємства на певні періоди часу з метою складання фінансової звітності;
- принцип історичної (фактичної) собівартості, що визначає пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання;
- принцип нарахування та відповідності доходів і витрат, за якими для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, які було здійснено для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати відображаються в обліку і звітності у момент їх виникнення незалежно від часу надходження і сплати грошей;
- принцип повного висвітлення, згідно з яким фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки операцій та подій, що може вплинути на рішення, які приймаються на її основі;
- принцип послідовності, яка передбачає постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики. Зміна облікової політики повинна бути обґрунтована і розкрита у фінансовій звітності;
- принцип обачності, згідно з якою методи оцінки, що застосовуються в бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки та доходів підприємства;
- принцип єдиного грошового вимірника, який передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства у його фінансовій звітності в єдиній грошовій одиниці [3].

Саме дотримання всіх перелічених принципів дасть можливість якісно, об'єктивно та достовірно відобразити інформацію щодо діяльності підприємства в звіті про власний капітал.

Література:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Текст]: закон України від 16.07.1996 № 996-XIV [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T990_996.html

2. Кучеренко, Т.Є. Звітність підприємств [Текст]: підручник / Т.Є. Кучеренко, В.С. Уланчук, О.Г. Шайко; ред. В.С. Уланчук. - К.: Знання, 2008. - 492 с. - (Вища освіта ХХІ століття). - ISBN 978-966-346-343-8
3. Мельник, О.В. Особливості формування власного капіталу підприємства [Текст] / О.В. Мельник, Л.І. Данілова, Т.Г. Венгуренко, А.А. Степаненко // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2010. - № 1 (48). – С.94-98
4. Яцишин, Н. Особливості формування звітів про рух грошових коштів, про власний капітал і розкриття інформації у примітках [Текст] / Н. Яцишин // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. - № 12. – С. 3-11